

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1492/2022
23.02.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Татјане Матковић Стефановић, Јасмине Стаменковић и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници по тужби тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство здравља, чији је заступник Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради исплате потраживања, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 331/2022 од 22.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.02.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 331/2022 од 22.03.2022. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 331/2022 од 22.03.2022. године и пресуда Основног суда у Врању П1 382/21 од 09.11.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 382/21 од 09.11.2021. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да се обавезе тужена да тужилци на име потраживања која има према Здравственом центру у Врању, по решењу Основног суда у Врању Ии 3790/17 од 27.06.2017. године исплати на име дуга због неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од априла 2013. године до новембра 2014. године појединачно опредељене месечне износе са опредељеном законском затезном каматом, све ближе наведено у изреци пресуде, као и да на име трошкова парничног поступка у предмету П1 746/16 исплати износ од 42.850,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.06.2017. године до исплате и на име трошкова извршног поступка у предмету Ии 3790/17 исплати износ од 7.009,00 динара, те је обавезана тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 19.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 331/2022 од 22.03.2022. године одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена наведена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилца је изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, у овом спору потребно је дозволити одлучивање о тужилциној посебној ревизији јер приложене одлуке ревизијског суда у истим или битно истоветним чињенично-правним споровима потврђују неуједначену судску праксу.

Из тог разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужилце основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је покренула извршни поступак против извршног дужника Здравственог центра у Врању ради наплате новчаног потраживања из радног односа (трошкови превоза) утврђеног поравнањем П1 746/16 од 11.05.2017. године и трошкова парничног поступка досуђених тим поравнањем. Предложено извршење одређено је решењем о извршењу Основног суда у Врању ИИ 3790/17 од 27.06.2017. године којим су трошкови извршења одређени износом од 7.009,00 динара. Извршење спроводи јавни извршитељ који је 26.07.2017. године донео закључак о спровођењу извршења преносом новчаних средстава са рачуна извршног дужника. Тужилца у извршном поступку није наплатила своје новчано потраживање јер је рачун извршног дужника у непрекидној блокади дуже од 1800 дана. Извршни дужник се финансира превасходно из уступљених јавних прихода Републичког фонда за здравствено осигурање.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да у овом случају нема места примени члана 14. став 3. Закона о стечају и обавези тужене државе (оснивача Здравственог центра Врање) на исплату тужилциног новчаног потраживања. По становишту судова, до испуњености услова за солидарну одговорност оснивача дошло би тек у ситуацији ако запослени у извршном поступку не може наплатити своје потраживање, односно уколико наступи један од разлога прописаних одредбом члана 129. ст.1. тачка 4. и 6. Закона о извршењу услед којих се обуставља извршни поступак, а како је у конкретном случају извршни поступак против извршног дужника Здравственог центра Врање још увек у току и из доказа које је тужилца предложила не произилази да не постоји могућност наплате њеног новчаног потраживања у извршном поступку, то нема услова за предметну солидарну одговорност.

Ревизијом тужилце основано се указује на погрешну примену материјалног права у поступку пред нижестепеним судовима, услед чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о стечају, поред осталог, прописано је да се стечајни поступак не спроводи према правним лицима чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина или Јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Према ставу 3. наведене одредбе, за обавезе правног лица над којим се у складу са ставом 1. тог члана не спроводи стечајни поступак, солидарно одговарају њихови оснивачи.

Поштујући ову законску одредбу, код утврђене чињенице да тужилца своје новчано потраживање не може наплатити јер се извршни дужник налази у непрекидној блокади дуже од 1800 дана и да се над њим не може спровести поступак стечаја, тужена солидарно одговара за дугове извршног дужника чији је оснивач и који се претежно финансира кроз уступљене јавне приходе из Републичког фонда за здравствено осигурање. Дакле, солидарна одговорност тужене за обавезе Здравственог центра у Врању, чији је оснивач, постоји на основу цитиране одредбе Закона о стечају у случају када су испуњени материјално-правни услови за отварање стечајног поступка, што је и трајнија неспособност дужника за плаћање, а према чињеничном стању које је првостепени суд утврдио таква трајнија неспособност плаћања Здравственог центра у Врању постоји. Због тога су нижестепени судови погрешно применили материјално право када су закључили да је услов за одговорност тужене окончање извршног поступка, односно његова обустава из разлога предвиђених чланом 129. став 1. тачке 4. и 6. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Због погрешне примене материјалног права, чињенично стање остало је непотпуно утврђено. Нижестепени судови нису се изјаснили о висини потраживања и нису оценили приговор застарелости који је тужени истакао у одговору на тужбу, због чега је Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. Закона о парничном поступку укинуо нижестепену пресуду у побијаном делу и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење, а сагласно члану 165. Закона о парничном поступку исто је одлучено и у погледу одлуке о трошковима поступка.

У поновном поступку, првостепени суд ће употпунити чињенично стање у погледу оцене висине потраживања и приговора застарелости, након чега ће имајући у виду правно становиште Врховног касационог суда исказано у овом решењу, правилном применом материјалног права донети на закону засновану одлуку о тужбеном захтеву, као и о захтевима странака за накнаду трошкова поступка која зависи од исхода спора.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић